

Załącznik
do Uchwały Nr 2143/2025
Zarządu Województwa Opolskiego
z dnia 18 lutego 2025 r.

I. W wyniku przeprowadzonej analizy przedłożonego projektu dokumentu oraz na podstawie *Planu zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego* przyjętego uchwałą Nr VI/54/2019 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 24 kwietnia 2019 r. (Dz. Urz. Woj. Opolskiego z 2019 r., poz. 1798 z dnia 14.05.2019 r.) oraz *Strategii rozwoju województwa opolskiego Opolskie 2030* przyjętej Uchwałą Nr XXXIV/355/2021 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 4 października 2021 r., stwierdzono, że cele i kierunki rewitalizacji oraz planowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne *Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Wołczyn na lata 2025-2034*, są zgodne z polityką rozwoju samorządu województwa, ustaloną w ww. dokumentach.

1. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego (PZPWO)

W PZPWO Wołczyn, jako małe miasto, powiązane funkcjonalnie ze swoimi obszarami wiejskimi usytuowany jest w grupie gmin o najbardziej widocznej skali problemów społecznych. Gmina Wołczyn zaliczona została do wiejskich obszarów funkcjonalnych wymagających wsparcia procesów rozwojowych (PZPWO, Rys. 5, str. 27), dla którego przyjęto rozwój wielofunkcyjny jako jeden

z podstawowych kierunków rozwojowych. W ramach tego kierunku realizowane mają być m.in. działania związane z rewitalizacją obszarów zdegradowanych. Jednocześnie gminę wskazuje się na mapie województwa jako jeden z obszarów wiejskich o najtrudniejszej sytuacji rozwojowej.

W strukturze hierarchiczno-funkcjonalnej sieci osadniczej województwa opolskiego Wołczyn zlokalizowany jest na IV poziomie - ośrodki lokalne miejskie, jako miasto realizujące ważną funkcję uzupełniającą w stosunku do ośrodków powiatowych, koncentrujące instytucje i obiekty zapewniające usługi podstawowe w zakresie szkolnictwa podstawowego i gimnazjalnego, ambulatoryjnej opieki zdrowotnej, kultury, sportu i handlu.

Projekt *Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Wołczyn na lata 2025-2034* poprzez przeprowadzoną diagnozę obszarów zdegradowanych i rewitalizacji, wskazane cele, kierunki i działania mające wyprowadzić obszar gminy ze stanu kryzysowego, wyказuje zgodność z polityką przestrzenną regionu określoną w PZPWO (w szczególności z zasadami gospodarowania przestrzenią i kierunkami zagospodarowania przestrzennego, w tym z poprawą ładu przestrzennego oraz dostosowaniem do skutków zmian klimatycznych).

Deklaracja oraz opis zgodności z PZPWO zostały wyartykułowane w dokumencie w rozdziale 7 *Opis sposobu realizacji przez gminny program rewitalizacji dokumentów strategicznych na poziomie regionalnym i lokalnym*, na str. 96-101 przedmiotowego projektu dokumentu. W ramach Tabeli 19 wskazuje się jak poszczególne przedsięwzięcia rewitalizacyjne realizują cele i zasady PZPWO.

2. Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030

Po analizie projektu *GPR dla Gminy Wołczyn na lata 2025-2034* (GPR) stwierdzono, że zachowuje on spójność ze Strategią Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030. Autorzy wskazują to na str. 92 w Rozdz. 7 OPIS SPOSOBU REALIZACJI... w postaci tabeli zawierającej „opis sposobu realizacji poszczególnych dokumentów strategicznych na poziomie regionalnym i lokalnym poprzez przewidziane do realizacji w Gminnym Programie Rewitalizacji działania wraz odpowiadającymi im celami i kierunkami działań rewitalizacyjnych”.

Biorąc pod uwagę powyższe prosimy o uwzględnienie w projekcie GPR poniższych uwag:

- str. 92 Rozdz. 7 OPIS SPOSOBU REALIZACJI (...)
- zmianę tytułu tabeli 19 z: „Opis dokumentów strategicznych gminy realizowanych przez Gminny Program Rewitalizacji” na: „Opis dokumentów strategicznych realizowanych przez Gminny Program Rewitalizacji” lub na: „Opis regionalnych i gminnych dokumentów strategicznych realizowanych przez Gminny Program Rewitalizacji”,
- zmianę tytułu kolumny (w zakresie dot. Strategii Opolskie 2030) z: „Podstawowe regulacje” na „Cele strategiczne i operacyjne”
- pełny tytuł strategii regionalnej to: Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030; w skróconej wersji: Strategia Opolskie 2030; prosimy o stosowne korekty w tekście projektu GPR.

II. Równocześnie przekazujemy poniżej wyniki wstępnej analizy projektu dokumentu w aspekcie GPR pełniącego funkcję strategii IIT, pod kątem wymogów ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (tzw. ustawy wdrożeniowej), *Zasad realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027* oraz *Procedury Instytucji Zarządzającej FEO 2021-2027 dotyczącej opiniowania Gminnych Programów Rewitalizacji w województwie opolskim* (Uchwała nr 9371/2023 Zarządu Województwa Opolskiego z 24.04.2023 r.) oraz, w późniejszym etapie, wpisania GPR do wykazu programów rewitalizacji.

Zgodnie z zapisami art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o *zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027* (tzw. ustawa wdrożeniowa) Instytucja Zarządzająca wydaje opinię w zakresie możliwości finansowania strategii IIT (GPR pełniącego funkcję strategii IIT) opracowanej na podstawie ustawy z dnia 9 października 2015 r. o *rewitalizacji* pod warunkiem spełnienia wymogów art. 29 rozporządzenia ogólnego) w ramach programu regionalnego w perspektywie 2021-2027.

Opinia IZ dla GRP (w zakresie możliwości finansowania strategii IIT) w ramach programu regionalnego wydawana jest w trybie art. 36 ust. 4 ustawy wdrożeniowej, tj. na zasadach określonych dla strategii IIT, w terminie 60 dni od dnia otrzymania przez IZ przyjętego przez gminę dokumentu.

Powyższe oznacza, że w celu wydania opinii i wpisania GPR przez IZ FEO 2021-2027 do wykazu pozytywnie zaopiniowanych programów w zakresie możliwości ich finansowania z FEO 2021-2027, gmina zobowiązana jest do złożenia dokumentu GPR wraz z uchwałą rady gminy w sprawie przyjęcia GPR oraz opiniami wydawanymi przez podmioty wymienione w art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o *rewitalizacji*.

Ponieważ przedmiotowa opinia IZ FEO 2021-2027 ma miejsce na wniosek gminy przed złożeniem pierwszego projektu rewitalizacyjnego do dofinansowania i jest dokonywana na podstawie **przekazanego przez gminę projektu GPR na obecnym etapie IZ dokonała roboczej weryfikacji projektu GPR dla Gminy Wołczyn na lata 2025-2034** pod kątem elementów wynikających z art. 29 rozporządzenia ogólnego 2021/1060 oraz art. 36 ustawy wdrożeniowej.

W myśl powyższego projekt GPR Gminy Wołczyn był weryfikowany pod kątem zawarcia w nim podstawowych elementów właściwych dla strategii IIT, takich jak:

1. syntezy diagnozy obszaru realizacji IIT wraz z analizą problemów, potrzeb i potencjałów rozwojowych, w tym wzajemnych powiązań gospodarczych, społecznych i środowiskowych;
2. celów, jakie mają być zrealizowane w ramach IIT, ze wskazaniem wykorzystanego podejścia zintegrowanego, oczekiwanych wskaźników rezultatu i produktu powiązanych z realizacją właściwego programu;
3. listy projektów realizujących cele, o których mowa w pkt 2, wraz z informacją na temat sposobu ich wskazania oraz powiązania z innymi projektami;

4. opisu procesu zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych oraz właściwych podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, podmiotów działających na rzecz ochrony środowiska oraz podmiotów odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji w pracach nad przygotowaniem i wdrażaniem strategii IIT.

W związku z tym, iż zgodnie z zapisami projektu GPR Gminy Wołczyn, dokument ma pełnić funkcję strategii IIT w kontekście zapisów art. 29 rozporządzenia ogólnego, stwierdza się, iż dokument zawiera elementy właściwe dla strategii IIT.

W kontekście **listy projektów** ujętych w rozdziale 8. *Przedsięwzięcia rewitalizacyjne* – wyjaśniamy, że w przypadku, gdy program *Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027* (FEO 2021-2027) planowany jest jako potencjalne źródło współfinansowania działań rewitalizacyjnych, to wsparcie takie możliwe jest

w Priorytecie 10 *Fundusze Europejskie na wzmacnianie potencjałów endogenicznych opolskiego* (w przypadku gmin miejsko-wiejskich jest to działanie 10.2 *Rewitalizacja na obszarach miejskich*).

Zgodnie z interwencją zaplanowaną w ramach FEO 2021-2027 w obszarze rewitalizacji wsparcie skierowane będzie wyłącznie na następujący typ projektu „**Fizyczna regeneracja i bezpieczeństwo przestrzeni publicznych, mająca na celu realizację kompleksowych, zintegrowanych działań na rzecz: lokalnej społeczności i gospodarki, ładu przestrzennego i zrównoważonego gospodarowania przestrzenią, skoncentrowanych terytorialnie i prowadzonych przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji**”. Interwencje w obszarze rewitalizacji finansowane będą ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Powyższe nie oznacza, że w ramach GPR nie można ujmować innych rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych, jednak w przypadku projektów, których potencjalnym źródłem finansowania ma być działanie 10.2 FEO 2021-2027, muszą się one wpisywać w ww. typ projektu.

Ewentualne uzupełnienie rewitalizacyjnych projektów infrastrukturalnych finansowanych w ramach działania 10.2 *Rewitalizacja na obszarach miejskich* FEO 2021-2027 o elementy „miękkie” możliwe jest pod warunkiem ich zgodności z celami Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (w ramach cross-financjingu - na poziomie 15%).

Jednocześnie, IZ FEO 2021-2027 zwraca uwagę, że w ramach programu regionalnego FEO 2021-2027 wsparcie w zakresie opieki osób starszych możliwe jest jedynie w ramach procesu deinstytucjonalizacji. W związku z powyższym, znajdujące się na liście przedsięwzięcie rewitalizacyjne pn. *Drugie życie starego szpitala – Całodobowy Dom Pobytu* nie ma możliwości otrzymania wsparcia z FEO 2021-2027 w zakresie planowanego modułu wspierającego osoby starsze w wymiarze całodobowym.

Zaznacza się, że w ramach działań rewitalizacyjnych planowanych do finansowania ze środków FEO 2021-2027 możliwe jest **wsparcie istniejącej infrastruktury**. Natomiast tylko w wyjątkowych okolicznościach, po przedstawieniu wyczerpującego uzasadnienia przez wnioskodawcę możliwe będzie wsparcie dla nowych inwestycji.

III. Przekazujemy również wyniki wstępnej analizy projektu GPR w zakresie wymogów stawianych przez ustawę o rewitalizacji:

Zaktualizowany dokument Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej *Zasady realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027* oraz Procedury Instytucji Zarządzającej FEO 2021-2027 dotyczącej opiniowania Gminnych Programów Rewitalizacji w województwie opolskim (Uchwała nr 9371/2023 Zarządu Województwa Opolskiego z 24.04.2023 r.) określają, że w celu wydania opinii i wpisania GPR przez IZ FEO 2021-2027 do wykazu pozytywnie zaopiniowanych programów, Zarząd Województwa ma przeanalizować spełnienie przez uchwalony GPR warunków wymienionych w art. 15 ust. 1.

W związku z tym, w wyniku przeprowadzonej wstępnej weryfikacji projektu GPR w zakresie wymogów stawianych przez *ustawę o rewitalizacji*, stwierdzono, że projekt GPR:

- został sporządzony dla obszaru rewitalizacji wyznaczonego w drodze uchwały rady gminy (uchwała Nr IV/29/2024 Rady Miejskiej w Wołczynie z dnia 7 sierpnia 2024 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Wołczyn).
- wskazuje, że obszar rewitalizacji obejmuje tereny nieprzekraczające 20% powierzchni gminy (0,3 km², co stanowi 0,1 % powierzchni gminy) oraz tereny zamieszkałe przez nie więcej niż 30% mieszkańców gminy (1135 osób, co stanowi 9,3% mieszkańców gminy) (rozdz. 2, str. 17).
- opisuje powiązania GPR z wymaganymi przez *Ustawę* dokumentami strategicznymi gminy, tj. strategią gminy, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz strategią rozwiązywania problemów społecznych. Wykazano powiązania celów analizowanych dokumentów z celami rewitalizacji. (rozdz. 7, str. 94-108);
- zawiera pogłębioną diagnozę czynników i zjawisk kryzysowych. Diagnoza szczegółowa obejmuje dogłębną analizę zastanych zjawisk kryzysowych w obszarze rewitalizacji (w sferze społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej) oraz analizę lokalnych potencjałów. Przeprowadzone analizy pozwoliły wyodrębnić na obszarze rewitalizacji konkretne potrzeby rewitalizacyjne (rozdz. 3, str. 18-70).
- zawiera opis wizji stanu obszaru (rozdz. 4, str. 70-71), cele oraz odpowiadające im kierunki działań (rozdz. 5, str. 72-73). Dla obszaru rewitalizacji wyznaczono 13 kierunków działań, których realizacja pozwoli na osiągnięcie 3 założonych celów rewitalizacji (Tabela 12, str. 73).
- w ramach opisu przedsięwzięć rewitalizacyjnych zamieszczono listę planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych (rozdz. 6, str. 74-93, Tabela 13-18). W rozdziale wskazano w sumie 6 projektów zintegrowanych - powiązanych ze sobą tematycznie działań, zarówno infrastrukturalnych, jak i nieinfrastrukturalnych, które służą realizacji wspólnego celu.
- **brak opisu/charakterystyki pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych**, mających na celu wzmocnienie podstawowych działań rewitalizacyjnych, realizujących kierunki działań służących eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk. **Wnosimy o stosowne uzupełnienie, zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 5 lit b) ustawy o rewitalizacji.**
- wskazuje przedsięwzięcia rewitalizacyjne, które są **kompleksowe**, tzn. razem stanowią kompleksową odpowiedź na zdiagnozowane w obszarze rewitalizacji problemy i mogą stanowić źródło szerszego oddziaływania (rozdz. 6, str. 74-93 i rozdz. 8.1, str. 109).
- zawiera opis **mechanizmów integrowania działań** oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych, w myśl zasad kompleksowości, koncentracji i komplementarności interwencji. Integracja polega na powiązaniu działań koncepcyjnych, organizacyjnych i finansowych przy wykorzystaniu mechanizmów integracji na poziomie celów, partycypacji społecznej i zarządzania wdrażaniem (rozdz. 8.3, str. 110-118).
- zawiera opis **komplementarności przedsięwzięć** rewitalizacyjnych w poszczególnych wymiarach, w tym komplementarność przestrzenną, problemową, proceduralno-instytucjonalną, międzyokresową i źródeł finansowania (rozdz. 8, str. 109-118).
- określa **szacunkowe/indykatywne ramy finansowe** GPR wraz z szacunkowym wskazaniem środków finansowych w podziale na środki publiczne (krajowe oraz środki budżetu Gminy), środki UE oraz środki prywatne, wraz z podsumowaniem (rozdz. 9, str. 119-121, Tabela 23.).

- zawiera opis **struktury zarządzania** realizacją gminnego programu rewitalizacji wraz z kosztami tego zarządzania i harmonogramem realizacji programu. Główne zarządzanie GPR planuje się w ramach istniejących struktur Urzędu Gminy (rozdz. 10, str. 122-126).
- zawiera informację nt. **zaangażowania interesariuszy rewitalizacji** w prace na każdym z etapów procedowania GPR, w tym mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów w proces rewitalizacji i procedury uspołecznienia procesów na każdym etapie tworzenia dokumentu, tj.: konsultacji uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji; przystąpienia do opracowania GPR; naboru przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Konsultacje projektu GPR będą uzupełnione po ich przeprowadzeniu. Opisano także proces upowszechnienia wdrażania dokumentu. Opisano mechanizmy włączania interesariuszy w proces rewitalizacji, a także poszczególne formy partycypacji społecznej (rozdz. 11 str. 127-134).
- opisuje system monitorowania i oceny aktualności oraz stopnia realizacji programu, oczekiwane wskaźniki rezultatu i produktu, a także schemat wprowadzania zmian do programu (rozdz. 12, str. 135-137).
- wskazano informacje nt. konieczność zmian w uchwałach, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 611 oraz z 2021 r. poz. 11) - z uwagi na charakter projektu zintegrowanego nr 5 w razie jego realizacji konieczne będzie wprowadzenie zmian w powyższych uchwałach (rozdz. 13, str. 138).
- wskazuje na obecny brak konieczności zmiany uchwały rady gminy dot. zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji, jednocześnie przewiduje się ewentualną możliwość dokonania zmian w uchwale (rozdz. 14, str. 139).
- wskazano, że na obszarze rewitalizacji nie przewiduje się możliwości ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji, o której mowa w art. 25 ustawy o rewitalizacji (rozdz. 15, str. 139).
- wskazuje sposób realizacji gminnego programu rewitalizacji w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego, w tym wskazuje się, aby na etapie opracowania planu ogólnego uspołnić jego ustalenia z działaniami wynikającymi z realizacji GPR (rozdz. 16, str. 140-141);
- dołączono załącznik graficzny pokazujący tylko zasięg obszaru rewitalizacji i lokalizację przedsięwzięć. Aby pokazać zmiany zachodzące na danym obszarze, należy przedstawić podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych. W ramach załącznika graficznego do GPR warto zaznaczyć istniejące uwarunkowania przestrzenne obszaru rewitalizacji wraz z obiektami i przestrzeniami objętymi projektami rewitalizacyjnymi, a nawet ważniejsze obiekty i przestrzenie publiczne, tym obszary objęte ochroną konserwatorską, place, parki i skwery, a także np. obszary, które są objęte ustaleniami planów miejscowych.

Na podstawie przeprowadzonej weryfikacji, stwierdzono, że do projektu GPR **nie dołączono formy cyfrowej mapy obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji**, stanowiącej załącznik do uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Należy pamiętać, że na etapie formalnego opiniowania dokumentu gminnego programu rewitalizacji w celu wydania opinii i wpisania GPR przez IZ FEO 2021-2027 do wykazu pozytywnie zaopiniowanych programów, gmina zobowiązana jest do złożenia dokumentu GPR wraz z uchwałą rady gminy w sprawie przyjęcia GPR, opiniami wydawanymi przez podmioty wymienione w art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o rewitalizacji, oraz z **dołączoną formą cyfrowej mapy obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji**, stanowiącej załącznik do uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Przez mapę cyfrową należy rozumieć mapę w wersji wektorowej (np. format SHP, DXF) posiadającą reprezentację geometryczną określoną w

obowiązującym państwowym systemie odniesień przestrzennych (np. układ PL1992 lub PL-2000). Po umieszczeniu GPR w wykazie, mapa zostanie wykorzystana do zasilenia komponentu dotyczącego rewitalizacji w systemie informacji przestrzennej województwa opolskiego (Geoportal).

Podsumowując, formalny proces opiniowania i wpisania *GPR dla Gminy Wołczyn na lata 2025-2034* przez IZ FEO 2021-2027 do wykazu zostanie przeprowadzony zgodnie z procedurą przyjętą Uchwałą nr 9371/2023 Zarządu Województwa Opolskiego z dnia 24 kwietnia 2023 r. w sprawie przyjęcia Procedury Instytucji Zarządzającej FEO 2021-2027 dotyczącej opiniowania Gminnych Programów Rewitalizacji w województwie opolskim.

W związku z powyższym oraz mając na uwadze art. 36 ustawy wdrożeniowej, **formalny proces opiniowania GPR przez IZ FEO 2021-2027 będzie obejmował weryfikację w zakresie możliwości finansowania strategii IIT (GPR pełniący funkcję strategii IIT opracowany na podstawie ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. pod warunkiem spełnienia wymogów art. 29 rozporządzenia ogólnego) w ramach programu regionalnego FEO 2021-2027, zgodnie z ustawą wdrożeniową.**

Tym samym, niniejsza weryfikacja przeprowadzona na obecnym etapie projektu *Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Wołczyn na lata 2025-2034* przez IZ FEO 2021-2027 nie stanowi ww. opinii.

Aby uchwalony GPR spełniał te wymagania i mógł być podstawą ewentualnego ubiegania się o dofinansowanie ze środków FEO, powinien spełniać przedłożone powyżej warunki.